

מכתבים אל קצין-מלואים

קצת מחנאות

טרם היה ביכולתם לומר. הודעתי למפקדי הפלוגות על המצב ויעצתי להם „לטפל“ בפרי המצוי בבוסתן. אסרתי שתית מי הבור.

בצהרים השגתי קשר גם עם מפקד פלוגת המפקדה, שהיה עם התד"ל. התברר שוב, שאין כל סיכויים שיגיע אלי בטרם תפרוץ החטיבה. בשעה 1600, בעת פגישה עם מפקדי הפלוגות התאוננו כולם על המצב. קשה ביותר היה מצבה של פלוגה א'. מפקד הפלוגה, שרצה להפגין את „חריצותו“ דרש מאנשיו שיתגלחו בבוקר. דבר זה בוצע כשאנשי הפלוגה משתמשים במים שבמימיות לצורך הגילוח. ארגנתי שיתר הפלוגות תעברנה כליאחת מספר מימיות מלאות-מים לרשות פלוגה א' כדי לעזור לה בדוחקה. יחד עם זה הכרזתי על משמעת-מים חמור. רק ברשות מפורשת של מפקדי הפלוגות יותר לשתות מים.

בלילה שלחתי פלגה מפלוגה ג' לבצע הסתננות אל-מעבר לקוי האויב, כדי להביא מצרכי אוכל ומים. רק חלק מפלגה זו הגיע חזרה. האחרים נתפסו על ידי האויב, אשר ציפה, כנראה, לפעולה כזאת מצדנו. החוזרים הביאו אתם שני שקי שימורים ושני מיכלי-מים. יתר השקים — ובהם הלחם ושימורים — וכן מיכלי-מים — נשארו בדרך, בעת שהפטרול חמק מידי האויב.

למחרת בבוקר, בביקורי בפלוגה א', מצאתי את השטח מכוסה כולו בצואת-אדם. מסתבר שאותו מפקד שהראה זרירות ו„יכולת“ בענין הגילות — פיגר בעניני היגיינה אלמנטריים. בתמרון — אנו מסתלקים מהמקום לאחר יומיים-שלושה, מה יהיה על משלט שאין בו בתי-כסא, בעת מלחמה, לאחר שיישהו בו שבו ע-שבו עיים? דיזינטריה, טיפוס-הבטן!

לאחר זאת, בדיון המפקדים, נדעו לי כמה דברים נוספים. נתברר, שבכל פלוגה היה מספר אנשים שסבל מכאב-בטן ואף משלשול, כתוצאה מאכילת תאנים ללא-מידה. נוסף על כך קיבלו שלושה אנשים חום — ונתברר, שהם שתו מים מלוכלכים מהבור. בשעה 1700 התקשר אתי מ"פ ג' ומסר שהמוצב הקדמי שלו בגבעה 107 מודיע על תנועת „אויב“

שלום צבאי!

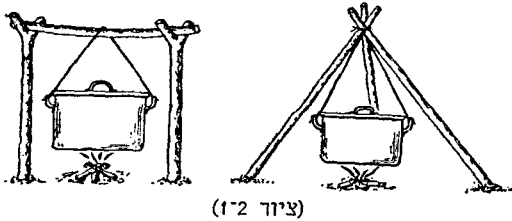
בתמרון האחרון נתקלתי בכמה תופעות, שהראו לי כי גדודי-המלואים שלי עדיין אינו מתורגל-כיאות בתנאי חיי-שדה. כידוע לך, רבים גדודי-המלואים אשר נתברכו באנשים רבים בעלי הרגלי-שדה מוש-רשים — חקלאים, או ותיקי-מלחמה, ואילו גדודי שונה מכלל זה, הוא מורכב מאנשי-עיר מובהקים; ומציאות זו מציגה בפני בעיות מיוחדות. והנה המעשה שהבליט עובדה זו — וגרם לכתיבת מכתבי זה.

בתמרון האחרון הוטלה על גדודי המשימה לכבוש את משלטי ביר מפיש, להתבסס שם ולהתארגן להיגנה — עד שגדוד מס' 1352 מחטיבתנו יעבור דרכנו ויתקוף את משלטי הצטלבות-הדרכים.

תקפנו בלילה, ובשעה 0300 לפנות בוקר היו המשלטים בידינו. עד שעה 0600 גמרנו את ההתארגנות, וגדודי היה מוכן להגנה על המשלטים שמסביב לביר-מפיש. בשעה 0615 היתה התקפת-נגד של ה„אויב“ על המשלט הצפוני והדרומי, אולם הדפנו אותה; ובשעה 0700 שרר שקט גמור בכל המתחם. עד 0600 צריך היה להגיע התד"ל אולם, השעה היתה כבר 0800 — ועדיין לא הגיע. הנחתי, שהמכוניות התעכבו משום שהרגישו ב„אויב“, שעה שעלתה על המשלט הדרומי — וחיכו עד אשר יתברר המצב.

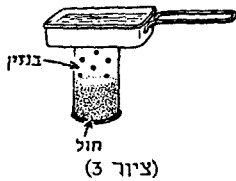
מפקדי הפלוגות התקשרו אתי והודיעו שאין לאנשיהם מה לאכול ולשתות. את מנת-הקרב, שקיבלו לפני ההתקפה — ואשר צריכה היתה להספיק עד בוא התד"ל — כבר אכלו כולם בלילה. החלטתי לשלוח פטרול כדי לברר היכן התד"ל. הטלתי את ביצוע התפקיד על פלוגה ב', שישבה על המשלט הדרומי. בשעה 0930 התקשר אתי מ"פ ב', והודיע שהפטרול חזר. הוא פגש בכוחות האויב, היושבים על הדרך בינינו ובין חר' הונא — המקום בו נמצא התד"ל.

בשעה 1000 התקשרתי עם מפקדת החטיבה, והם אישרו את ידיעות הפטרול. למעשה הרינו מנותקים מהחטיבה ומהתד"ל שלנו, אשר לאוכל — הודיעו שנצטרך „להסתדר“ בעצמנו, עד שהחטיבה תבקיע דרך אלינו. מתי יהיה הדבר —

(ציור 1-2)

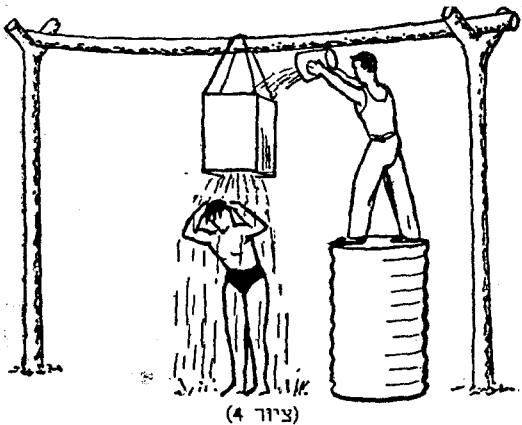
(ציורים 1 ו-2). או בעזרת קופסת-פח משימורים. שנוקבה, מולאה בחלקה חלול; הספג את החול בבנוק, והבער אש — ועל פח זה הנח פנכה המלאה מים (ציור מס. 3).

(ציור 3)

היגיינה — מקלחות: בעזרת שני מקלות מאוּבֵּן כים, ועליהם מקל מאוּבֵּן, או חבל — קשור ביניהם פח מנוקב שדרכו ישפוך אחד החיילים מים. (ציור מס. 4). בית-כסא — הפירת חריצים לבית-כסא שדה. החריצים יהיו באורך של 1,5 מ' בעומק של 70 ס"מ וברוחב של 40 ס"מ.

מבלי לנסות למצות כאן את הנושא נראה לי שבאימון כזה — לימוד האמצעים בהם יתגבר החייל בעצמו על כל מצב "לא-נוח" מחוץ למחנה — יוכלו גם חיילי-המילואים, מיד עם בואם לשדה. להתאים את-עצמם לתנאים. באופן זה לא ייגרע מכשרו-הלוחם של הגדוד בעקב מכשולים בהם נפגש חייל בחייר-בשדה.

(ציור 4)

כסיכום: נראה לי שבדרך זו אוכל לפתור את הבעיה שנתקלתי בה. הפעם אסיים — ואקח לחשובתך, ולדעתך על שלך, מדריר-לשעבר הצעתי.

בגודל שלמעלה מפלוגה — לכיוון משלטי פלוגה ג'. חששתי לעלות לקרות במצב זה של חולשה כללית. עודדתי את המ"פ הצעתי לו לבקר את מחלקותיו ולעודד אף אותן. אני עצמי לקחתי את הרץ הקשר שלי ונעתי לפלוגה ג' — לאחר שוידאתי שבגזרות הפלוגות האחרות שורר שקט.

כאשר התגלה ה"אויב" לראשונה ע"י אחת ממח"לקות הפלוגה — היו כולם, להפתעתי הרבה, דרוכים ומוכנים לקבל את פניו כשהנשק בידם (האויב נתקל במוצב הקידמי שלנו במפתיע ונאלץ להתפרס, תוך אבידות קלות שנגרמו לו ע"י המוצב). על-אף מצבם הירוד, התעודדו האנשים מול ה"סכנה". השופטים פסקו שהתקפה נהדפה.

אני עצמי סובר שגם בקרב-שליממש ייתכן להתגבר על מצב כזה. אולם אין ספק שהמחיר עלול להיות יקר. ושומר נפשו יעשה בעת-שלום את כל הניתן לעשות כדי שלא ייצטרך לעמוד בנסיון.

*

אינני זוכר שנמצא בתכנית-האימונים של גדר דיי-המילואים נושא הנקרא התמצאות-בשדה או מתנאות. קרוב לדאי שאין צורך בזה לרובם הגדול של הגדודים. אולם בגדודי-מילואים מסוגו של גדודי, אנו עוסקים באנשים הבאים ברובם מהעיר — ממש-רדים, או מבתי חרושת, סדנאות או חנויות. לכל האנשים האלה אין — ואם היתה, הרי אבדה — כל זיקה לחייר-שדה. אפילו חיילים בשירות-סדיר מפתחים את התכונות של מה-שנקרא "חית-השדה" — דהיינו הרגלים המאפשרים לחייל להסתדר בשדה בכל מצב ולהתגבר על המכשולים הרבים הכרוכים בתנאיהם של חיי השדה — רק לאחר חיים ונסיון רב בשהיה בשטח.

כדי להתגבר על חוסר הנסיון של אנשי-המילואים ותלישותם מחיי שדה, יש לתרגלם בסוגיה זו של "חיי שדה". דבר זה מתכוון אני להשיג על-ידי אימון מיוחד בנושא זה. אימון זה יבוצע כולו בשדה, כשהאנשים מתאמנים הרחק מכל מחנה-בסיסי, ובהיותם גרים חלק מהזמן באהלי-סיירים, ובאימון המתקדם — אף ללא אהלי-הסיירים, כי אם תוך שימוש בחפירות (ב"שוחות-שועל") למגורים. הנושאים שילמדו הם:

אכילה בשדה — איזה פרי מותר לאכול, בהתאם לעונה; ויסות הפרי (למשל, אכילת תאנים ופרי הצבר יחד, כדי שלא יקבלו שלשול או עצירות).

בישול בשדה — כיצד; באמצעים פרימיטיביים, להרתיח מים ולבשל; שני מקלות מאונכים, ועליהם — מקל מאוּבֵּן או חצובה, שעליה תלוי כלי או פח